

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W SIERADZU

z dnia 2026 r.

w sprawie przyjęcia „Programu Wspierania Rodziny dla gminy Miasto Sieradz na lata 2026 - 2028”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436 i z 2026 r. poz. 252) oraz art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 i 1301 i z 2026 r. poz. 187 i 203) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji „Programu Wspierania Rodziny dla gminy Miasto Sieradz na lata 2026 - 2028”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Sieradza.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Sieradzu

Michał Pabich

Załącznik do uchwały nr
Rady Miejskiej w Sieradzu
z dnia.....2026 r.

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
DLA GMINY MIASTO SIERADZ NA LATA 2026 - 2028**

Prezydent Miasta Sieradza

Paweł Osiewała

Opracował:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu

Spis treści

Wprowadzenie	3
1. Podstawy prawne Programu	3
2. Analiza sytuacji społecznej rodzin mieszkających na terenie miasta Sieradza	4
3. Instytucje pracujące na rzecz rodziny	10
4. Adresaci Programu	11
5. Cele Programu	12
6. Realizatorzy Programu	14
7. Przewidywane rezultaty Programu	14
8. System monitoringu i ewaluacji Programu	15
9. Źródła finansowania Programu	15
Podsumowanie	16

WPROWADZENIE

Rodzina stanowi podstawowe i naturalne środowisko życia człowieka, będąc pierwszym oraz najważniejszym miejscem kształtowania się osobowości, systemu wartości, postaw społecznych oraz kompetencji emocjonalnych. To w rodzinie dziecko nabywa wzorce zachowań, uczy się relacji interpersonalnych, odpowiedzialności oraz funkcjonowania w społeczeństwie. Prawidłowo funkcjonująca rodzina zapewnia swoim członkom poczucie bezpieczeństwa, stabilizacji oraz warunki sprzyjające ich harmonijnemu rozwojowi.

Rodzina pełni szereg istotnych funkcji, w szczególności opiekuńczą, wychowawczą, emocjonalną, socjalizacyjną oraz ekonomiczną. Ich właściwa realizacja warunkuje prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży oraz wpływa na jakość życia wszystkich jej członków. Współczesne przemiany społeczne, ekonomiczne i kulturowe powodują jednak, że coraz więcej rodzin doświadcza różnorodnych trudności, które mogą zakłócać ich funkcjonowanie oraz ograniczać zdolność do realizacji podstawowych zadań. Do najczęstszych czynników destabilizujących funkcjonowanie rodzin należą m.in. ubóstwo, bezrobocie, uzależnienia, przemoc domowa, problemy zdrowotne oraz brak kompetencji wychowawczych. Niejednokrotnie trudności te mają charakter skumulowany i prowadzą do pogłębiania się kryzysu, którego konsekwencje szczególnie dotyczą dzieci, ograniczając ich szanse rozwojowe i edukacyjne.

W związku z powyższym istotne znaczenie ma podejmowanie działań ukierunkowanych na wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Kluczową rolę w tym zakresie odgrywają jednostki organizacyjne pomocy społecznej, które realizują zadania wynikające z przepisów prawa oraz lokalnych strategii rozwiązywania problemów społecznych. System wspierania rodziny opiera się na zasadzie pomocniczości, poszanowania godności i podmiotowości rodziny oraz dążenia do jej usamodzielnienia. Podejmowane działania mają na celu nie tylko udzielenie doraźnej pomocy, ale przede wszystkim wzmocnienie potencjału rodziny, rozwijanie jej kompetencji oraz zapobieganie powstawaniu i pogłębianiu się sytuacji kryzysowych.

„Program wspierania rodziny dla gminy Miasto Sieradz na lata 2026 - 2028” zwany dalej także „Programem” stanowi istotny element lokalnej polityki społecznej, ukierunkowanej na zapewnienie dzieciom możliwości wychowywania się w środowisku rodzinnym, a w sytuacjach tego wymagających — na szybkie i skuteczne udzielenie wsparcia. Jego realizacja wymaga współdziałania wielu podmiotów oraz konsekwentnego podejmowania działań o charakterze profilaktycznym, wspierającym i interwencyjnym.

1. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na terenie miasta Sieradza realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu. Wdrażanie Programu będzie realizowane w oparciu o następujące przepisy prawne:

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 ze zm.),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 ze zm.),

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939),
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2024 r. poz. 1829),
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2026 r. poz. 508 ze zm.),
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1208),
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2026 r. poz. 79),
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798),
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1512),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338),
- uchwała Nr XXXIX/253/2021 Rady Miejskiej w Sieradzu z dnia 26 stycznia 2021 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Sieradz na lata 2021 – 2030”.

2. ANALIZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ RODZIN MIESZKAJĄCYCH NA TERENIE MIASTA SIERADZA

Sieradz jest miastem położonym w centralnej części kraju, w województwie łódzkim, pełniącym funkcję ośrodka administracyjnego i społeczno-gospodarczego regionu. Miasto stanowi siedzibę powiatu sieradzkiego oraz lokalne centrum usług publicznych dla mieszkańców gminy i okolicznych miejscowości. Liczba ludności miasta wynosi około 40 000 mieszkańców. Struktura demograficzna wskazuje na postępujący proces starzenia się społeczeństwa oraz zmniejszającą się liczbę osób w wieku produkcyjnym. Zjawisku temu towarzyszy migracja osób młodych do większych ośrodków miejskich, co wpływa na sytuację społeczną i ekonomiczną rodzin zamieszkujących teren miasta.

Na obszarze miasta funkcjonuje rozbudowana infrastruktura społeczna obejmująca system oświaty, ochrony zdrowia, instytucje kultury oraz jednostki organizacyjne pomocy społecznej, w tym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu, który realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze realizowane jest w szczególności poprzez pracę socjalną, asystenturę rodziny oraz współpracę z innymi instytucjami i podmiotami, w tym placówkami oświatowymi, sądem, policją oraz organizacjami pozarządowymi. Do najczęściej diagnozowanych problemów społecznych na terenie miasta należą: bezrobocie, ubóstwo, uzależnienia, przemoc w rodzinie, a także niewydolność opiekuńczo-wychowawcza. Czynniki te mają istotny wpływ na funkcjonowanie rodzin oraz rozwój dzieci i młodzieży, co uzasadnia konieczność prowadzenia skoordynowanych działań w ramach lokalnego systemu wsparcia rodziny.

Istotnym elementem polityki społecznej miasta jest podejmowanie działań profilaktycznych oraz wzmacnianie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodzin, a także rozwijanie lokalnych form wsparcia umożliwiających pozostanie dziecka w rodzinie naturalnej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu czyni starania, aby objąć stosowną pomocą wszystkie osoby (rodziny) zgłaszające się o wsparcie, zależnie od:

- ich sytuacji materialnej, rodzinnej i zdrowotnej,
- chęci współpracy środowisk w rozwiązywaniu problemów rodzinnych,
- możliwości finansowych Ośrodka w zakresie realizacji zadań własnych i zleconych.

W 2025 roku udzielono pomocy finansowej, rzeczowej, usługowej i w formie pobytu w domach pomocy społecznej łącznie 841 rodzinom (w rodzinach tych było 1232 osoby).

Główne powody przyznania pomocy w 2025 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	275	447
Bezrobocie	172	342
Niepełnosprawność	188	240
Długotrwała choroba	214	265
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	50	140

Struktura świadczeniobiorców w 2025 r.

Liczba rodzin objętych pomocą finansową	- 482
Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	- 584
Liczba rodzin objęta pomocą niefinansową	- 359
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	- 50
Liczba rodzin bezrobotnych ogółem	- 172
Liczba osób bezrobotnych	- 186
Liczba emerytów i rencistów	- 170
Liczba jednoosobowych gospodarstw domowych	- 452
Liczba rodzin niepełnych, w tym:	- 42
Liczba rodzin wielodzietnych (3 i więcej dzieci)	- 24
Liczba osób bezdomnych	- 22 (6 objętych schronieniem)
Liczba rodzin patologicznych	- 47 w tym z powodu:
- alkoholizmu	- 34

- narkomanii - 4
- kryminogenności - 7 (trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego)
- liczba osób skierowanych na leczenie i terapię w poradni oraz w stowarzyszeniach trzeźwościowych - 2

Formy udzielania rodzinom i osobom pomocy w 2025 r.

Formy pomocy	2025 r.		2024 r.	
	Liczba osób	Kwota w zł.	Liczba osób	Kwota w zł.
Obiady w szkole + dzieci do lat 7, w tym bez wywiadów środowiskowych	114	63 557,50 zł	116	65 908,00 zł
Dożywianie w MCPS (głównie dorośli)	78	96 138,00 zł	74	89 257,50 zł
Zasiłki okresowe (łącznie środki z zadań własnych i dotacji)	10	25 505,44 zł	16	35 651,30 zł
a)finansowanie z środków własnych	-	8 205,44 zł	-	7 539,30 zł
b)finansowanie z dotacji Wojewody	-	17 300,00 zł	-	28 112,00 zł
Udzielanie schronienia	6	82 553,00 zł	9	85 360,00 zł
Zasiłek celowy – zdarzenia losowe	1	5 000,00 zł	0	0,00 zł
Sprawianie pogrzebu	10	54 480,00 zł	8	48 920,00 zł
Zasiłek celowy specjalny	10	5 300,00 zł	15	7 620,00 zł
Zasiłek celowy, w tym:	252	331 062,77 zł	225	281 737,74 zł
na opał	30	24 000,00 zł	28	19 700,00 zł
na leki	23	6 513,03 zł	30	6 962,00 zł
na opłaty	87	47 954,74 zł	82	52 345,74 zł
na żywność(cel.+cel.św.pien.)	231	233 010,00 zł	214	186 770,00 zł
na art. szkolne	0	0,00 zł	0	0,00 zł
Odpłatność za pobyt w DPS	112	5 326 982,62 zł	104	4 831 538,14 zł
Usługi opiekuńcze	94	631 035,00 zł	47	313 480,00 zł
Program wieloletni „Posiłek w szkole i w domu”(dotacja celowa wojewody do zadań własnych)	-	213 792,50 zł	-	192 213,00 zł
Program wieloletni „Posiłek w szkole i w domu”(zadania własne)	-	150 953,00 zł	-	139 232,50 zł
Koszt dowozu posiłków – dotacja Wojewody	-	-	-	-
Koszt dowozu posiłków – środki własne	-	-	-	-
RAZEM Program	479	364 745,50 zł	485	331 445,50 zł
Zasiłki stałe ogółem, w tym:	156	1 749 220,16 zł	158	1 338 073,93 zł
a)finansowane z środków własnych	0	0,00 zł	0	0,00 zł
b)finansowane z dotacji wojewody	156	1 749 220,16 zł	158	1 338 073,93 zł
Składki na ubezpiecz. zdrowotne ogółem, w tym:	150	151 652,64 zł	153	118 744,42 zł
a)finansowanie z środków własnych	0	0,00 zł	0	0,00 zł
b)finansowanie z dotacji	150	151 652,64 zł	153	118 744,42 zł

Wojewody				
Rodziny zastępcze +koordynator	87	714 492,59 zł	78	512 948,51 zł
Plac. opiekuńczo – wychowawcze	26	1 087 937,15 zł	28	901 980,22 zł
Wynagrodzenie za sprawowanie kurateli	2	12 960,00 zł	2	14 660,00 zł

Formy pomocy z zadań zleconych

Forma pomocy	2025 r.		2024 r.	
	Liczba osób	Kwota w zł.	Liczba osób	Kwota w zł.
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób ze schorzeniami układu nerwowego	0	0	0	0
Kłeska żywiolowa i ekologiczna	0	0	0	0
Wynagrodzenie należne opiekunowi z tyt. sprawowania opieki przyznane przez sąd	8	49 200,00 zł	8	44 450,00 zł
SUMA	8	49 200,00 zł	8	44 450,00 zł

Bardzo ważnym aspektem systemu wspierania rodziny jest system świadczeń rodzinnych, obsługiwany przez MOPS.

Formy pomocy z zakresu zadań zleconych

Formy pomocy	2025 r.		2024 r.	
	Liczba świadczeń	Kwota w zł	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Zasilek rodzinny	5 806	661 990,60	7 558	866 791,70
Dodatek z tyt. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	100	39 169,64	160	61 886,20
Dodatek z tyt. urodzenia dziecka	16	10 097,44	24	22 165,64
Dodatek z tyt. samotnego wychowywania dziecka	333	60 859,37	401	75 431,66
Dodatek z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka	674	69 444,86	740	78 020,48
Dodatek z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego	674	34 771,70	884	44 117,85
Dodatek z tyt. podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	137	9 171,20	219	15 574,36
Dodatek z tyt. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 255	116 119,35	1 568	143 943,99
Zasilek pielęgnacyjny	10 649	2 293 018,44	11 202	2 417 750,36
Świadczenie pielęgnacyjne (ŚP)	2 355	7 742 220,02	2 482	7 430 789,10

Specjalny zasiłek opiekuńczy (SZO)	7	4 340,00	24	14 880,00
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka (becikowe)	44	44 000,00	84	84 000,00
Świadczenie rodzicielskie	341	311 712,50	445	413 572,40
Zasiłek dla opiekuna (ZDO)	0	0,00	0	0,00
Składki społeczne opłacane za osoby pobierające ŚP, SZO, ZDO	1 189	1 046 218,01	1 416	1 134 062,26
Fundusz alimentacyjny	2 105	1 206 276,87	2 245	1 040 284,23
Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	4	16 000,00	2	8 000,00

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu w 2025 roku udzielał pomocy i wsparcia klientom poprzez funkcjonujące w jego strukturze Miejskie Centrum Pomocy Społecznej w którego skład wchodzi:

1. Jadłodajnia przygotowała i wydała 52 288 posiłków, z czego 12 423 sfinansowano ze środków rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu ” na lata 2024-2028. Dla 79 osób z terenu miasta Sieradza, dotkniętych dysfunkcjami zdrowotnymi i ograniczeniami ruchowymi obiady były donoszone do domu przez opiekunki z Fundacji Usług Lokalnych w Pabianicach.

2. Placówka wsparcia dziennego Świetlica Środowiskowa „Promyk” przeznaczona jest dla 25 dzieci – uczniów szkół podstawowych. W 2025 roku z zajęć świetlicowych skorzystało 31 dzieci.

3. Placówka wsparcia dziennego Świetlica Środowiskowa „U Żaków” przeznaczona jest dla 25 dzieci – uczniów szkół podstawowych. W 2025 roku uczęszczały do niej 24 osoby.

4. Dzienny Dom Pobytu przeznaczony jest dla 25 osób. W ubiegłym roku z tej formy pomocy skorzystało 26 seniorów.

5. Klub Seniora - przeznaczony jest dla 20 osób. W roku ubiegłym z Klubu Seniora korzystało 20 osób.

6. Grupy Samopomocowe – w obiektach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieradzu odbywały się spotkania Stowarzyszenia Sieradzkiego Klubu „Amazonka”. Ze specjalistycznych ćwiczeń pod kierunkiem rehabilitanta korzystało 2 razy w tygodniu około 10 osób.

7. Ośrodek Adaptacyjny dla Osób z Niepełnosprawnością „Arka” przeznaczony jest dla 15 osób. W 2025 roku do Ośrodka Adaptacyjnego uczęszczało 15 osób z różnym stopniem niepełnosprawności ruchowej oraz z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym oraz znacznym.

Dużym wsparciem dla osób niepełnosprawnych jest także Warsztat Terapii Zajęciowej w Sieradzu przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sieradzu (WTZ). Jest to placówka pobytu dziennego przeznaczona dla osób w przedziale wiekowym 17-60 lat, w stosunku do których właściwy organ orzekł stopień niepełnosprawności ze wskazaniem do terapii zajęciowej. W 2025 r. w zajęciach WTZ uczestniczyły 23 osoby.

Na terenie miasta Sieradza funkcjonują również inne świetlice środowiskowe tj. „Świeciełko Dzikuska” przy klasztorze Sióstr Urszulanek, świetlica środowiskowa prowadzona przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, świetlica

środowiskowa prowadzona przez Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „Uśmiech Dziecka” przy Szkole Podstawowej Integracyjnej nr 8.

Bardzo ważną rolę, jeśli chodzi o wspieranie rodziny, pełni w MOPS Dział Interwencji Socjalnej i Profilaktyki.

W roku 2025 przyjęto 1737 wizyt 642 klientów. Podjęto 191 interwencji domowych. Dominującymi przyczynami konfliktów i trudności zaburzającymi prawidłowe funkcjonowanie rodzinne i społeczne, z którymi zgłaszały się osoby i rodziny, były:

- kryzysy rodzinne – z dominującą przewagą przemocy domowej (psychicznej, fizycznej, ekonomicznej, zaniedbania) – 256 osób
- ofiary handlu ludźmi - 0
- kryzysy wynikające z uzależnienia od alkoholu – 308 osób; narkotyków i innych substancji psychoaktywnych – 18 osób
- kryzysy psychospołeczne – kłopoty finansowe, bezrobocie, choroba – 288 osób
- trudności mieszkaniowe, zagrożenie eksmisją – 77 osób
- bezdomność - 89

W ramach realizacji ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w MOPS w Sieradzu, w 2025 r. zatrudnionych było 3 asystentów rodziny, którzy pracowali z 57 rodzinami przeżywającymi trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, w miejscu ich zamieszkania. Działania asystenta mają charakter kompleksowy, długofalowy i zindywidualizowany, a ich nadrzędnym celem jest przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapobieganie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej. Kluczowym elementem jest aktywizowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz poprawy własnej sytuacji życiowej, przy jednoczesnym wzmocnianiu ich zasobów i kompetencji. MOPS, realizując zadania własne gminy, zapewnia dostęp do usług asystenta rodziny rodzinom wymagającym wsparcia, zgodnie z rozpoznanymi potrzebami oraz obowiązującymi przepisami prawa. Współpraca z asystentem rodziny stanowi istotny element lokalnego systemu wsparcia, ukierunkowanego na przeciwdziałanie marginalizacji społecznej oraz wspieranie prawidłowego funkcjonowania rodzin w środowisku lokalnym.

Działając na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, pracownicy socjalni Ośrodka, zapewnili ochronę 6 dzieciom (z 4 rodzin) w sytuacji zagrożenia ich zdrowia lub życia w związku z przemocą domową. Dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

W ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego w Sieradzu i obsługi organizacyjno – technicznej, pracownicy socjalni Ośrodka podejmowali działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. W 2025 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 150 formularzy Niebieska Karta - A dotyczących 102 rodzin. W ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego podjęto 249 uchwał związanych z procedurą Niebieskie Karty.

W roku 2025 r. w ramach dyżurów specjalistów udzielono:

- 402 porady prawne,

- 352 konsultacje psychologiczne oraz 4 godziny w Dziennym Domu Pobytu MOPS, 2 godziny w Świetlicy Środowiskowej MOPS i 1 godzina w Warsztacie Terapii Zajęciowej MOPS.

W ramach udzielania pomocy osobom uzależnionym od alkoholu Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu współpracuje ze Stowarzyszeniem Abstynentów „Przystań” oraz z Sieradzkim Towarzystwem Trzeźwości „Przyjaźń”. Instytucje te realizują programy terapeutyczne oraz programy pomocy psychologicznej połączone z zajęciami warsztatowymi. Prowadzone są także treningi zachowań asertywnych.

W rozwiązywaniu problemów alkoholowych duże znaczenie ma działająca na terenie miasta Sieradza Miejska Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Podstawowym zadaniem Komisji jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, a szczególnie zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z takim problemem.

3. INSTYTUCJE PRACUJĄCE NA RZECZ RODZINY

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu, ul. Polna 5
- 2) Urząd Miasta Sieradza, Plac Wojewódzki 1
- 3) Komenda Powiatowa Policji w Sieradzu, ul. Sikorskiego 2
- 4) Prokuratura Rejonowa w Sieradzu, ul. Piłsudskiego 4
- 5) Prokuratura Okręgowa w Sieradzu, ul. Piłsudskiego 4
- 6) Sąd Rejonowy w Sieradzu, Aleja Zwycięstwa 1
- 7) Sąd Okręgowy w Sieradzu, Aleja Zwycięstwa 1
- 8) Straż Miejska w Sieradzu, ul. Kościuszki 6
- 9) Powiatowy Urząd Pracy w Sieradzu, Plac Wojewódzki 3
- 10) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Plac Wojewódzki 3, IV piętro
- 11) Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Plac Wojewódzki 3, III piętro
- 12) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Sieradzu, Plac Wojewódzki 3
- 13) Szpital Wojewódzki im. Kardynała S. Wyszyńskiego w Sieradzu, ul. Armii Krajowej 7
- 14) Centrum Psychiatryczne w Warcie, ul. Sieradzka 3, będące w strukturze Szpitala Wojewódzkiego im. Kardynała S. Wyszyńskiego w Sieradzu
- 15) Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Mark–Med”, ul. Paderewskiego 1A
- 16) Zakłady opieki zdrowotnej na terenie miasta Sieradza
- 17) Placówki oświatowe na terenie miasta Sieradza

- 18) Polski Komitet Pomocy Społecznej w Sieradzu, Stowarzyszenie Charytatywne, Zarząd Okręgowy, ul. Lokajskiego 1
- 19) Ochotniczy Hufiec Pracy 5 – 16 w Sieradzu, ul. Jana Pawła II 3
- 20) Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Sieradzu, ul. Jana Pawła II 3
- 21) Okręgowy Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przepęstwem w Sieradzu, ul. Krakowskie Przedmieście 123A (budynek przy Parafii – parter)
- 22) Sieradzki Klub „Amazonka”, Aleja Pokoju 11 c
- 23) Sieradzkie Towarzystwo Trzeźwości „Przyjaźń”, ul. Krakowskie Przedmieście 12
- 24) Stowarzyszenie Abstynentów „Przystań”, ul. Lokajskiego 1
- 25) Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „Dary Losu” ul. Warneńczyka 1
- 26) Polski Związek Niewidomych, Ośrodek Terenowy w Sieradzu, ul. Kościuszki 5
- 27) Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego, Oddział w Sieradzu, ul. Jana Pawła II 41A
- 28) Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „Uśmiech Dziecka” przy Szkole Podstawowej Integracyjnej Nr 8 w Sieradzu, ul. Szlachecka 11
- 29) Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, ul. Kościuszki 5

4. ADRESACI PROGRAMU

- 1) rodziny zamieszkujące teren miasta Sieradza, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym, w szczególności dotknięte problemem ubóstwa, bezrobocia, uzależnień, przemocy domowej, niepełnosprawności lub długotrwałej choroby,
- 3) rodziny niewydolne wychowawczo, wymagające wsparcia w zakresie prawidłowego funkcjonowania,
- 4) rodziny, w których istnieje zagrożenie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej,
- 5) rodziny, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej – w celu umożliwienia ich powrotu do środowiska rodzinnego,
- 6) samotni rodzice oraz rodziny wielodzietne wymagające wsparcia opiekuńczego i wychowawczego,
- 7) kobiety w ciąży oraz rodziny wychowujące małe dzieci, wymagające szczególnej pomocy,
- 8) dzieci i młodzież wychowujące się w rodzinach objętych wsparciem,
- 9) osoby starsze, w tym samotne, wymagające wsparcia w codziennym funkcjonowaniu,
- 10) osoby długotrwale chore oraz osoby z niepełnosprawnościami, wymagające pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych i społecznych.

Program obejmuje również osoby z otoczenia dziecka i rodziny, jeżeli ich sytuacja ma wpływ na funkcjonowanie systemu rodzinnego.

5. CELE PROGRAMU

Cel główny:

Wzmacnianie potencjału rodzin z terenu miasta Sieradza oraz poprawa ich funkcjonowania w środowisku lokalnym poprzez zapewnienie kompleksowego wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz ograniczenie konieczności umieszczania dzieci w pieczy zastępczej.

Cele szczegółowe:

- 1) Poprawa funkcjonowania rodziny oraz podnoszenie jakości życia dzieci.
- 2) Praca z rodziną mająca na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym.
- 3) Powrót dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.
- 4) Poprawa funkcjonowania osób starszych, niepełnosprawnych oraz ich rodzin.

Nazwa zadania	Podmiot realizujący	Wskaźnik realizacji
<p>1. Cel szczegółowy: Poprawa funkcjonowania rodziny oraz podnoszenie jakości życia dzieci.</p>		
<p>Zadanie 1. Wspieranie rodzin w wypełnianiu ich funkcji.</p>		
Prowadzenie świetlic środowiskowych realizujących programy profilaktyczno-wychowawcze.	Urząd Miasta Sieradza Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu	Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach odbywających się w świetlicach realizujących program oświatowo-wychowawczy.
Organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci.	Polski Komitet Pomocy Społecznej (podmiot współpracujący)	Liczba dzieci korzystających z wypoczynku letniego.
Zapewnienie wyżywienia osobom i rodzinom tego potrzebującym.	Fundacja Usług Lokalnych (podmiot współpracujący) Placówki oświatowe Stowarzyszenia	Liczba rodzin/osób, którym zapewniono pomoc żywnościową.
Organizowanie i realizacja usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób starszych i niepełnosprawnych.	Klasztor Sióstr Urszulanek Hufiec ZHP	Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania.
Przyznawanie i wypłata świadczeń rodzinnych zgodnie z obowiązującymi przepisami.		Liczba osób korzystających ze świadczeń.

Wspieranie kobiet i rodzin na podstawie ustawy „Za życiem”.		Liczba kobiet w ciąży i ich rodzin objętych wsparciem zgodnie z ustawą „Za życiem”.
<p>2. Cel szczegółowy: Praca z rodziną mająca na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym.</p>		
<p>Zadanie 2. Interdyscyplinarność działań zmierzających do przeciwdziałania sytuacjom kryzysowym.</p>		
Organizowanie i udzielanie bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, pedagogicznego i prawnego).	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu</p>	Liczba osób korzystających z bezpłatnego poradnictwa.
Zapewnienie rodzinom wsparcia asystenta rodziny.		Liczba rodzin, z którymi asystent zakończył pracę z uwagi na osiągnięcie celów w stosunku do liczby rodzin, z którymi praca była prowadzona przez asystenta rodziny.
Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej.	<p>Zespół Interdyscyplinarny w Sieradzu</p>	Liczba osób/rodzin, które otrzymały pomoc finansową i rzeczową.
Organizowanie i zapewnianie funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego.	<p>Miejska Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Miasta Sieradza</p>	Ilość zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z powodu ustania przemocy domowej w stosunku do ilości wpływu Niebieskich Kart.
Zapewnienie dostępu do mieszkania interwencyjnego w MOPS w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia, związanych z występowaniem przemocy domowej.	<p>Polski Komitet Pomocy Społecznej (podmiot współpracujący)</p>	Liczba osób, które skorzystały ze schronienia w sytuacji przemocy domowej.
Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.		Liczba wniosków skierowanych do sądu w stosunku do liczby wniosków, które wpłynęły do MPKiRPA.
<p>3. Cel szczegółowy: Powrót dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.</p>		
<p>Zadanie 3. Wspieranie rodzinnej pieczy zastępczej i praca z rodziną biologiczną dziecka.</p>		

<p>Prowadzenie pracy socjalnej ukierunkowanej na poprawę funkcjonowania opiekuńczo – wychowawczego rodziny.</p> <p>Przygotowanie rodziny do powrotu dziecka z pieczy zastępczej przy wsparciu asystenta rodziny.</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu</p> <p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sieradzu (podmiot współpracujący)</p>	<p>Liczba rodzin objętych pracą socjalną z powodu umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.</p> <p>Liczba rodzin, objętych wsparciem asystenta rodziny z powodu umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej w stosunku do liczby rodzin, z którymi współpracuje asystent rodziny.</p>
<p>Współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, zgodnie z obowiązującymi przepisami.</p>		<p>Koszty pobytu dzieci w pieczy zastępczej.</p>

**4. Cel szczegółowy:
Poprawa funkcjonowania osób starszych, z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin.**

Zadanie 4. Wspieranie osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

<p>Zapewnienie wsparcia dziennego dla osób z niepełnosprawnościami poprzez funkcjonowanie Ośrodka Adaptacyjnego w strukturze MOPS.</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu</p>	<p>Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w Ośrodku Adaptacyjnym.</p>
<p>Umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami udziału w rehabilitacji społecznej i zawodowej w ramach działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej.</p>		<p>Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych rehabilitacją społeczną i zawodową w WTZ.</p>
<p>Zapewnienie dziennej opieki osobom starszym poprzez funkcjonowanie Domu Dziennego Pobytu w strukturze MOPS.</p>		<p>Liczba osób starszych objętych usługami społecznymi w DDP.</p>
<p>Wspieranie aktywności społecznej i fizycznej seniorów poprzez prowadzenie Klubu Seniora.</p>		<p>Liczba seniorów biorących udział w zajęciach Klubu Seniora.</p>

6. REALIZATORZY PROGRAMU

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu,
- 2) Urząd Miasta w Sieradzu,
- 3) szkoły, przedszkola i stowarzyszenia,
- 4) inne instytucje, które działają na rzecz rodziny.

7. PRZEWDYWANE REZULTATY PROGRAMU

- 1) poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze,

- 2) ograniczenie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej,
- 3) wzrost kompetencji wychowawczych rodziców,
- 4) zwiększenie poziomu bezpieczeństwa dzieci,
- 5) poprawa funkcjonowania społecznego dzieci i młodzieży,
- 6) poprawa jakości życia rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- 7) skuteczniejsze rozwiązywanie problemów przemocy domowej,
- 8) przeciwdziałanie izolacji społecznej,
- 9) integracja ze środowiskiem lokalnym
- 10) rozwój współpracy interdyscyplinarnej instytucji działających na rzecz rodziny,
- 11) ograniczenie skali problemów społecznych.

8. SYSTEM MONITORINGU I EWALUACJI PROGRAMU

Zakłada się, że Program Wspierania Rodziny dla Gminy Miasto Sieradz będzie realizowany w latach: 2026 – 2028. Głównym realizatorem Programu będzie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu, który będzie również odpowiedzialny za monitoring Programu.

Monitorowanie przedsięwzięć ma i będzie miało charakter bieżący poprzez weryfikację zaplanowanych działań. W celu oceny czy Program osiąga założone cele sporządzona będzie corocznie sprawozdawczość z wykonania zadań. Program ma charakter otwarty i będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb i możliwości finansowych miasta. Z realizacji zadań programowych sporządzane będą sprawozdania, które przedkładane będą Prezydentowi Miasta Sieradza do dnia 31 marca roku następującego po roku, którego sprawozdanie dotyczy – sprawozdanie roczne.

Istotą efektywności funkcjonowania Programu jest realizacja zadań w zakresie, formie i stopniu dostosowanym do potrzeb mieszkańców miasta, zgodnie z przyjętymi procedurami oraz stała współpraca uczestników Programu i monitoring działań.

Ewaluacja natomiast jest procesem, który rozpoczął się już w momencie tworzenia Programu. Wtedy bowiem podejmuje się decyzję co do obszarów ewaluacji i sposobu jej przeprowadzania (tworzenie narzędzi, gromadzenie dokumentacji). W trakcie realizacji Programu trwa ciągła analiza połączona z oceną jakości wykonywanych zadań.

Finalnie - ewaluacja Programu służyć będzie określeniu skuteczności zaplanowanych działań i sposobu współpracy instytucji i służb realizujących zadania w zakresie wspierania rodziny.

9. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Finansowanie 3 - letniego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026 - 2028 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Miasto Sieradz, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

PODSUMOWANIE

Program wspierania rodziny stanowi istotny element lokalnej polityki społecznej, ukierunkowany na wzmocnienie funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodzin oraz zapobieganie sytuacjom kryzysowym. Podejmowane działania mają na celu nie tylko pomoc w przezwyciężaniu trudności życiowych, ale przede wszystkim budowanie samodzielności i kompetencji rodzin. Realizacja programu opiera się na współpracy wielu instytucji i podmiotów, w tym jednostek pomocy społecznej, placówek oświatowych, służby zdrowia, organizacji pozarządowych oraz zespołów interdyscyplinarnych. Kluczowe znaczenie ma indywidualne podejście do każdej rodziny, uwzględniające jej potrzeby, zasoby oraz możliwości. Wsparcie oferowane w ramach programu obejmuje m.in. pracę socjalną, asystenturę rodziny, działania profilaktyczne, pomoc materialną, organizację czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, a także rozwój usług wspierających, takich jak ośrodki wsparcia dziennego, warsztaty terapii zajęciowej czy kluby seniora. Zakłada się, że realizacja programu przyczyni się do poprawy jakości życia rodzin, ograniczenia liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej oraz wzmocnienia integracji społecznej. Istotnym efektem będzie również rozwój systemu wsparcia opartego na współdziałaniu instytucji oraz aktywizacji środowiska lokalnego. Podsumowując, program wspierania rodziny stanowi kompleksowe narzędzie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz wspierania rodzin w prawidłowym funkcjonowaniu, co w dłuższej perspektywie przekłada się na dobro całej społeczności lokalnej.

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 ze zm.) nakłada na gminę obowiązek realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ww. ustawy do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny.

Rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny przedstawione w rocznym sprawozdaniu za rok poprzedni, uchwala gminne programy wspierania rodziny (art. 179 ust. 2 ww. ustawy).

W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja). Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego programu wspierania rodziny dla miasta Sieradza na lata 2026 - 2028.

W związku z powyższym i z uwagi na konieczność wypełnienia obowiązku ustawowego, zasadne jest podjęcie uchwały w przedmiotowej sprawie.